

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและวิเคราะห์ลักษณะทางชีวกายภาพของทรัพยากรนันทนาการฐานป่าไม้ประเภทเส้นทางศึกษาธรรมชาติและน้ำตก และเพื่อประเมินศักยภาพทรัพยากรนันทนาการฐานป่าไม้บริเวณเส้นทางศึกษาธรรมชาติกัวแม่ปาน เส้นทางศึกษาธรรมชาติ กม.33 - นองผักชี เส้นทางศึกษาธรรมชาติแคมป์บ้านกร่าง เส้นทางศึกษาธรรมชาติน้ำตกกรุงชิง น้ำตกแม่ยะ น้ำตกเหวนรก น้ำตกป่าละอู และน้ำตกกะโรม โดยใช้วิธีการสุ่มเลือกพื้นที่ตัวอย่างแบบเจาะจง ตัวชี้วัดที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 10 กลุ่มตัวชี้วัด ได้แก่ ความโดดเด่นของสังคมพืช โอกาสในการพบเห็นสัตว์ป่า ความโดดเด่นทางกายภาพของฐานทรัพยากร คุณภาพด้านทัศนียภาพของภูมิทัศน์ นับสำคัญต่อการสื่อความหมาย ความเหมาะสมของทรัพยากรต่อการประกอบกิจกรรมนันทนาการ ความคงทนของสภาพแวดล้อมที่จะรองรับการใช้ประโยชน์โดยยังคงลักษณะเดิมของระบบนิเวศ ความเชื่อมโยงกับแหล่งนันทนาการอื่น ความปลอดภัย และภูมิอากาศ จำนวนรวม 31 ตัวชี้วัดย่อย ทำการเก็บข้อมูลซ้ำ 3 ครั้งใน 1 ปี ใน 14 ตัวชี้วัด และใช้สมการถ่วงน้ำหนักอย่างง่ายในการประเมินระดับศักยภาพของทรัพยากรนันทนาการ

ผลการศึกษาพบว่า เส้นทางศึกษาธรรมชาติที่ศักยภาพอยู่ในระดับสูงมากมี 1 แหล่ง คือ เส้นทางศึกษาธรรมชาติกัวแม่ปาน มีคะแนนศักยภาพเท่ากับ 3.7490 เส้นทางศึกษาธรรมชาติที่ศักยภาพอยู่ในระดับสูงมี 2 แหล่ง คือ เส้นทางศึกษาธรรมชาติ กม.33 - นองผักชี และเส้นทางศึกษาธรรมชาติน้ำตกกรุงชิง โดยมีคะแนนศักยภาพเท่ากับ 3.3266 และ 3.2482 ตามลำดับ และเส้นทางศึกษาธรรมชาติที่ศักยภาพอยู่ในระดับปานกลางมี 1 แหล่ง คือ เส้นทางศึกษาธรรมชาติแคมป์บ้านกร่าง มีคะแนนศักยภาพเท่ากับ 2.7635 ส่วนแหล่งนันทนาการประเภทน้ำตก พบว่า มีศักยภาพอยู่ในระดับสูงทั้ง 4 แหล่ง โดยน้ำตกกะโรมมีคะแนนศักยภาพสูงสุดเท่ากับ 3.4282 รองลงมาคือน้ำตกแม่ยะ น้ำตกเหวนรก และน้ำตกป่าละอู โดยมีคะแนนศักยภาพเท่ากับ 3.2025 3.1610 และ 3.1054 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับผลการประเมินในการวิจัยครั้งนี้ กับผลการศึกษาของนภวรรณ และคณะ (2548) ซึ่งทำการเก็บข้อมูลครั้งเดียวในทุกตัวชี้วัด พบว่า ระดับศักยภาพทรัพยากรนันทนาการในแหล่งนันทนาการตัวอย่างทั้ง 8 แหล่งอยู่ในช่วงชั้นเดียวกัน

The objectives of this study were to conduct inventories on bio-physical characteristics of forest-based recreation resources in nature trail and waterfall areas and to assess recreation resource potential of Kaew Mae Pan Nature Trail, Km. 33-Nong Pak Chi Nature Trail, Ban Krang Camp Nature Trail, Krung Ching Nature Trail, Mae Ya Waterfall, Heaw Narok Waterfall, Pala-u Waterfall, and Karom Waterfall. Purposive sampling was used to select the study sites. The inventories were based on 10 groups of indicators including distinctiveness of plant community, opportunity for wildlife sighting, physical uniqueness of key resource, scenic quality of landscape, significance for resource interpretation, suitability for certain type of recreation activity, site resistance, connection of the site to others, safety, and climate. The total number of potential indicators was 31. The inventories were done in one with three replicated measurements for 14 indicators. Simple weighted score equation was used to assess recreation resource potential level.

The study found that Kaew Mae Pan Nature Trail had a very high resource potential score of 3.7490. While Km. 33-Nong Pak Chi Nature Trail and Krung Ching Nature Trail had high potential scores of 3.3266 and 3.2482 respectively and Ban Krang Camp Nature Trail had moderate potential score of 2.736. All the four waterfalls had high potential scores. The highest score of 3.4282 went to Karom Waterfall. The others were Mae Ya Waterfall, Heaw Narok Waterfall, and Pala-u Waterfall with the scores of 3.2025, 3.1610, and 3.1054 respectively. The comparison of this study result to a study of Tanakanjana, et. al (2005) that used the same potential indicators with a single measurement for all indicators found that level of recreation resource potential for all eight sites were same.